

ความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีใน การปฏิบัติงานของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร

The readiness of using artificial intelligence of the accounting office in performance of accountants in Bangkok.

นางสาวศุภรต์ศศิพรรณ วงศ์ประเทศ
Miss Suksasipan Wongprates

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ผลทางสถิติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-Way ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 26 – 30 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี มีตำแหน่งงานอยู่ในระดับพนักงานปฏิบัติงาน และมีประสบการณ์ทำงานเกี่ยวกับงานด้านบัญชีต่ำกว่า 5 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในด้านปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีอยู่ในระดับมาก การทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ และตำแหน่งงานที่แตกต่างกัน จะมีความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานด้านการออกแบบการใช้งาน ด้านความปลอดภัย และด้านความง่ายในการใช้งานแตกต่างกัน ซึ่งการเตรียมความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานของนักบัญชีนั้น ต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ ในระบบบัญชี และสามารถเตรียมความพร้อมของการใช้งานต่อปัญญาประดิษฐ์ได้ เพื่อลดการเกิดความผิดพลาดจากตัวบุคคล ซึ่งเกิดได้ง่ายกว่าความผิดพลาดจากระบบปัญญาประดิษฐ์ ดังนั้นหากผู้ใช้งานปัญญาประดิษฐ์เป็นผู้ที่มีอายุ และตำแหน่งงานที่มากย่อมส่งผลให้การทำงานของปัญญาประดิษฐ์มีประสิทธิภาพและเสถียรภาพในการปฏิบัติงานมากขึ้นด้วย

คำสำคัญ : ความพร้อม ปัญญาประดิษฐ์ สำนักงานบัญชี การปฏิบัติงาน

ABSTRACT

The objective of this research is to study the readiness of using artificial intelligence of the accounting office in the performance of accountants in Bangkok. This research is a quantitative research using questionnaires as a tool for data collection for statistical analysis, data analysis using descriptive statistics and one-way analysis of variance (One-Way ANOVA).

The research found that most respondents are female, aged between 26 - 30 years, bachelor's degree, having a job position at the employee level, and have work experience in accounting work for less than 5 years. Most respondents have a high level of opinions about the readiness in the artificial intelligence of the accounting office..The hypothesis testing found that the sample with personal factors in age and different positions will have the difference readiness of using the artificial intelligence of the accounting office in the implementation of functional design, safety and the ease of use. Which the preparation of the use of artificial intelligence of the accounting office in the performance of that accountant requires knowledge and

understanding in the accounting system and can prepare for the use of artificial intelligence in order to reduce errors from individuals which is more easily caused by human errors than artificial intelligence systems errors. Therefore, if artificial intelligence users are older and high positions will affect to increase work efficiency and stability in artificial intelligence.

Keywords: Availability, Artificial intelligence, Accounting Office, Working.

บทนำ

นโยบายเศรษฐกิจและแผนกลยุทธ์ของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชาเน้นการพัฒนาประเทศสู่ "ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน" ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากของบุคลากร และองค์กรภายในและเตรียมพร้อมที่จะขับเคลื่อนประเทศให้สามารถปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศไทยสู่ Digital Economy สามารถเชื่อมเศรษฐกิจภายในและเศรษฐกิจโลก นโยบายเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเติบโตทางเศรษฐกิจโดยการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการทำงาน (Digitization) โดยที่ความเข้มแข็งภายในจะต้องสร้างขึ้นจากการยกระดับนวัตกรรม การทำให้ผู้ประกอบการเข้มแข็งและสร้างจิตสำนึกตระหนักรู้ในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ท้องถิ่นและชุมชน (สุวิทย์, 2559) โดยมุ่งเน้นในการพัฒนา 5 ด้านได้แก่

(1) การพัฒนาเกษตรแบบเดิมไปสู่นวัตกรรมทางการเกษตร (smart farmer)

(2) การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการแพทย์

(3) การพัฒนานวัตกรรมทางด้านปัญญาประดิษฐ์

(4) การพัฒนากลุ่มเทคโนโลยีทางวัฒนธรรมและกลุ่มงานบริการที่มีมูลค่าสูง และ

(5) การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเงินและการบัญชีรวมถึงระบบซื้อขายพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ให้มีความทันสมัยและสามารถเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในระดับนานาชาติได้ (สุวิทย์ เมษินทรีย์, อ้างใน Borworn, 2560)

ปัจจุบันเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงทางด้านของเทคโนโลยี นักบัญชีได้เข้ามาสู่ยุคของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด และระบบอัตโนมัติ (Automation) รวมถึงระบบที่เครื่องจักรสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง (Machine Learning) ในการที่จะพัฒนาความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานด้านบัญชี ซึ่งก็มีผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีมากมายมีความกังวลเกี่ยวกับการที่เทคโนโลยีเหล่านี้จะมาทดแทนการทำงานในวิชาชีพบัญชี ซึ่งแท้จริงแล้วนั้น ระบบดังกล่าวก็ยังไม่สามารถทดแทนความเชี่ยวชาญและความสามารถในการตัดสินใจของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้ The ICAEW IT Faculty (2017) ได้รายงานไว้ว่าปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) เป็นสิ่งที่เกิดจากแรงบันดาลใจของนักวิชาการด้านคอมพิวเตอร์ในทศวรรษที่ 1950s และได้มีพัฒนาการก้าวหน้าขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนปัจจุบันนี้ได้มีการใช้ AI อย่างแพร่หลายในการทำงานต่าง ๆ ผ่านทางออนไลน์ และมีการใช้ AI เกี่ยวกับทุก ๆ เรื่องในการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ส่วนในเรื่องของการบัญชีนั้นระบบดังกล่าวไม่ได้เป็นสิ่งที่ทดแทนการทำงานของนักบัญชี แต่เป็นสิ่งที่จะช่วยเสริมให้นักบัญชีสามารถให้คุณค่าและสร้างประโยชน์ให้แก่องค์กรและระบบเศรษฐกิจผ่านการทำงานร่วมกันของระบบและนักบัญชี และเทคโนโลยีทางด้านปัญญาประดิษฐ์ถือเป็นอีกศาสตร์หนึ่งที่นักวิจัยหลายๆ คนทั่วโลกให้ความสนใจ เนื่องจากเป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยการสร้างความฉลาดให้กับเครื่องจักร โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับระบบคอมพิวเตอร์ ในปัจจุบันได้มีการนำศาสตร์ทางด้านปัญญาประดิษฐ์มาประยุกต์ใช้ในหลายๆ ด้าน เช่น การพัฒนาระบบหุ่นยนต์ให้มีความใกล้เคียงกับมนุษย์ การพัฒนาระบบเพื่อช่วยเหลือมนุษย์ในการทำงานบางอย่าง หรือแม้แต่การพัฒนาสื่อมัลติมีเดียอย่างเกมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

นักบัญชีเป็นอาชีพที่ได้รับความนิยมอีกอาชีพหนึ่ง ลักษณะของงานบัญชีจะเกี่ยวข้องข้องกับการจัดการตัวเลข ผลกำไร รายรับรายจ่าย ผู้ที่จะทำงานด้านนี้ได้ต้องมีความรู้ความสามารถเป็นอย่างดี งานบัญชีมีความเกี่ยวข้องกับการทำ

ธุรกิจแทบทุกชั้นตอน และจะมีความสำคัญมากขึ้นเมื่ออยู่ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล จึงต้องพัฒนาทักษะในหลาย ๆ ด้าน เช่น ทักษะด้านภาษาอังกฤษเพราะภาษาเป็นสิ่งจำเป็นในการติดต่อสื่อสารในการทำธุรกิจ ทักษะความรู้ความสามารถด้านบัญชีต้องหมั่นเพิ่มพูนความรู้ให้เต็มที่เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในงานที่ตนเองต้องทำ ทักษะความเข้าใจด้านการทำธุรกิจโดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีในทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องการให้ความใส่ใจในเรื่องเศรษฐกิจ ทำให้เข้าใจความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ได้อย่างทันทั่วทั้งที่อีกด้วย การให้ความสนใจความรู้ด้านอื่น ๆ ควรมีความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่อาจไม่ได้เกี่ยวข้องกับงานบัญชีโดยตรง เช่น การเงินการลงทุน การบริหารจัดการ การวางแผนทางการตลาด การวางแผนกลยุทธ์ทางธุรกิจ กฎหมาย ระบบสารสนเทศ ก็จะเป็นการเพิ่มมูลค่าให้เป็นคนทำงานที่มีวิสัยทัศน์มากขึ้นตลอดจนนักบัญชีต้องมีความขยันอดทน พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีการติดตามงานจากผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ สามารถทำงานภายใต้ความกดดันสูงได้และสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ ต้องมีภาวะความเป็นผู้นำที่ดีและสามารถควบคุมสถานการณ์ได้ (เฉลิมขวัญ ทรัพย์บุญยงค์ (2561) เพราะสิ่งเหล่านั้นล้วนเกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

ดังนั้นเพื่อให้นโยบายเศรษฐกิจและแผนกลยุทธ์ของรัฐบาล นักบัญชีจึงต้องพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันกับการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเงินและการบัญชี นักบัญชีที่เชี่ยวชาญในการวิเคราะห์ข้อมูล จะมีบทบาทสำคัญมากในอนาคตดังนั้นความท้าทายของนักบัญชีคือการนำเสนอบริการแบบใหม่ที่จะสร้างมูลค่าเพิ่มขึ้น การให้คำปรึกษาและแนะนำทางธุรกิจ นักบัญชีที่มีประสบการณ์และสามารถให้คำปรึกษาแก่ธุรกิจได้จะมีคุณค่าอย่างยิ่งในช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาเรื่องความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในกรุงเทพมหานครทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงความพร้อมเพื่อรองรับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีไทย ซึ่งผลดังกล่าวสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการใช้เป็นแนวทางการพัฒนาด้านบุคลากรทางด้านบัญชี ระบบงานเกี่ยวกับบัญชีในองค์กรเพื่อเตรียมความพร้อมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. การวิจัยเรื่อง ความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ ดังนี้
2. ศึกษาความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา เรื่องความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร โดยงานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ที่ใช้แบบสอบถามแบบปลายปิด ประกอบด้วยปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล และความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานของนักบัญชี

สมมติฐานของการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน จะมีความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความพร้อม หมายถึง สภาวะความสามารถทางด้านร่างกาย ความพอใจ ความเต็มใจและความกระตือรือร้นของบุคคลในการเรียนรู้ ปฏิบัติ และดำเนินการกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้
2. ปัญญาประดิษฐ์ หมายถึง ศาสตร์แขนงหนึ่งทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีพื้นฐานมาจากวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ ชีววิทยา จิตวิทยา ภาษาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์

3. สำนักงานบัญชี หมายถึง ธุรกิจที่ให้บริการด้านการทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

4. นักบัญชี หมายถึง ผู้มีหน้าที่เก็บรวบรวม บันทึก จำแนก ทำสรุปข้อมูลอันเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทางการเงิน รวมถึงการตีความหมายของผลที่ได้รับ รายการที่นักบัญชีนำมาจดบันทึกจะต้องเป็นรายการที่เกิดขึ้นจริงมีหลักฐานเชื่อถือได้และใช้เงินตราเป็นหน่วยในการจดบันทึก

5. ความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการเรียนรู้ ปฏิบัติและดำเนินกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้โดยใช้เทคโนโลยี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้หรือปรับปรุงและพัฒนา การให้บริการและการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชี
2. ทำให้ทราบถึงความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักบัญชีไทยของสำนักงานบัญชีที่ขึ้นทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,665 แห่ง (เว็บกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์ https://www.dbd.go.th/more_news.php?cid=1053 สืบค้น ณ วันที่ 1 เมษายน 2562) ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักบัญชีไทยของสำนักงานบัญชีที่ขึ้นทะเบียนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,665 แห่ง ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างอาศัยหลักความน่าจะเป็น (Probability Sample) โดยการใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งใช้การคำนวณจากสูตรของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างคือ 322 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยกำหนดกรอบแนวคิด ในการสร้างแบบสอบถามจาก เนื้อหา ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดผังการสร้างตามเนื้อหา และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องรวมทั้ง ได้นำไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบเนื้อหาความถูกต้องและครอบคลุมตรงตามที่ต้องการวัดเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษา

แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ทำบัญชี ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีในกรุงเทพมหานคร โดยแบบสอบถามมี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับทางการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชีและท่านได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ จำนวน 5 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมในด้านปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชี 4 ด้าน จำนวน 14 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) ใช้มาตราวัดของลิเคิร์ต (Liker's Scale) มี 5 ระดับ ได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนตามระดับความเห็น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นในขั้นตอนของการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกให้กับ นักบัญชีของสำนักงานบัญชีที่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทั้งหมดจำนวน 400 คน เพื่อขอความร่วมมือนักบัญชี ตอบแบบสอบถาม โดยใช้เวลาในการเก็บข้อมูลจนครบ เพื่อให้ได้ข้อมูลครบตามจำนวนทั้งหมด 400 ชุด
2. เวลาที่ใช้ในการเก็บแบบสอบถาม ระหว่างเดือน มีนาคม- เมษายน 2562
3. นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาทั้งหมดนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลใน แบบสอบถามอีกครั้ง
4. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาทั้งหมด แล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลอีกครั้งแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) โดยจากการค้นคว้าข้อมูลจากวิทยานิพนธ์ รวมทั้งเว็บไซต์ต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ต ตลอดจนการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เพื่อให้เกิดความมั่นใจได้ว่าแบบสอบถามที่ใช้ศึกษามีคุณภาพในการวัดค่า หรือศึกษาตรงตามวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดทฤษฎี

1. ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้จากกลุ่ม ตัวอย่าง
2. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนแบบสอบถามทุกข้อทุกฉบับตามเกณฑ์ที่กำหนดลงรหัสข้อมูลบันทึกข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลได้แล้ว ทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำตอบในแบบสอบถามทั้งหมด นำมาทำการลงรหัส (Coding) เพื่อนำไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการอธิบายข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้ (1) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าร้อยละ (Percentage) การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และ (2) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 2 ความพร้อมในด้านปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชี โดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inference Statistics) ในการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ทางสถิติแบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-Way ANOVA (F-test)

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร ครั้งนี้ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาออกเป็น 3 ส่วน

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 57.50 มีอายุระหว่าง 26 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.30 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 69.00 มีตำแหน่งงานอยู่ในระดับพนักงานปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 72.30 และมีประสบการณ์ทำงานเกี่ยวกับงานด้านบัญชีต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 59.80

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยความพร้อมในด้านปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในด้านปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความปลอดภัยมีระบบปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชี มีนโยบายการรักษาความเป็นส่วนตัวที่ชัดเจนและเหมาะสม โดยมี

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 ด้านการออกแบบการใช้งานมีระบบปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย ข้อความเสียงรูปภาพหรือภาพเคลื่อนไหวได้อย่างพอเพียงและเหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ด้านการมีเสถียรภาพของระบบมีการควบคุมและพัฒนาระบบปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีให้มีมาตรฐานเสมอ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 และด้านความง่ายในการใช้งานมีระบบความพร้อมใช้งานสามารถเข้าใช้งานทุกเวลาที่ต้องการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93

3. ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยของการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlations Analysis) โดยทดสอบปัจจัยความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครเป็นตัวแปรตาม และปัจจัยส่วนบุคคลซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ พบว่า

กลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่แตกต่างกัน จะมีความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานด้านเสถียรภาพของระบบแตกต่างกัน ด้วยนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

กลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านตำแหน่งงานที่แตกต่างกัน จะมีความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานด้านการออกแบบการใช้งาน ด้านความปลอดภัย และด้านความง่ายในการใช้งานแตกต่างกัน ด้วยนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และ

กลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านตำแหน่งงานที่แตกต่างกัน จะมีความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานด้านการออกแบบการใช้งาน ด้านความปลอดภัย และด้านความง่ายในการใช้งานแตกต่างกัน ด้วยนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และ

กลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่แตกต่างกัน จะมีความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานด้านการออกแบบการใช้งาน ด้านความปลอดภัย ด้านความง่ายในการใช้งาน และด้านเสถียรภาพของระบบไม่แตกต่างกัน ด้วยนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

กลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่แตกต่างกัน จะมีความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานด้านการออกแบบการใช้งาน ด้านความปลอดภัย และด้านความง่ายในการใช้งานไม่แตกต่างกัน ด้วยนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

กลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานด้านการออกแบบการใช้งาน ด้านความปลอดภัย ด้านความง่ายในการใช้งาน และด้านเสถียรภาพของระบบไม่แตกต่างกัน ด้วยนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

กลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านตำแหน่งงานที่แตกต่างกัน จะมีความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานด้านเสถียรภาพของระบบไม่แตกต่างกัน ด้วยนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

กลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชีที่แตกต่างกัน จะมีความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานด้านการออกแบบการใช้งาน ด้านความปลอดภัย ด้านความง่ายในการใช้งาน และด้านเสถียรภาพของระบบไม่แตกต่างกัน ด้วยนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการศึกษาวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านตำแหน่งงานที่แตกต่างกันส่งผลต่อความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการปฏิบัติงานของนักบัญชีด้านการออกแบบการใช้งาน ด้านความปลอดภัยและด้านความง่ายในการใช้งาน เนื่องจาก

ตำแหน่งงานในสายบัญชีอาจเป็นส่วนหนึ่งในการสะท้อนประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี ซึ่งนักบัญชีที่มีตำแหน่งงานสูงจะมีประสิทธิภาพและความชำนาญสูงเช่นกัน จึงทำให้นักบัญชีมองเห็นภาพรวมของกระบวนการทำงานทางบัญชี ส่งผลให้การออกแบบการใช้งานบัญชีมีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อความต้องการในการใช้งานของสำนักงานบัญชีและนักบัญชี นอกจากนี้การออกแบบการใช้งานที่ดีจะนำมาสู่ความปลอดภัยที่ดีด้วย เช่น การจัดทำรายงานที่ครบถ้วนและถูกต้องเพื่อความสะดวกในการตรวจสอบกระบวนการทำงานของนักบัญชี หรือการตรวจสอบการอนุมัติเอกสารของผู้บริหารที่ต้องมีลายเซ็นกำกับไว้เสมอ ก่อนที่นักบัญชีจะดำเนินการใด ๆ ซึ่งระบบบัญชีจะช่วยให้ความผิดพลาดในการตรวจสอบเอกสารลดลง หรือช่วยในการทำงานที่ต้องดำเนินการซ้ำกันทุกวัน เช่น การจ่ายเงิน หรือการโอนเงิน เป็นต้น ทั้งนี้หัวใจสำคัญของการใช้งานบัญชีคือความง่ายต่อการใช้งานและช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่น ไม่มีข้อผิดพลาด ดังนั้นความง่ายของการใช้งานบัญชีจึงมีความสัมพันธ์กับตำแหน่งงานของนักบัญชีที่ออกแบบและนำบัญชีมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจช่วยลดกระบวนการทำงานที่ซับซ้อน หรือลดกระบวนการทำงานบางขั้นตอนลงเพื่อให้งานสำเร็จลงได้เร็วขึ้น

นอกจากด้านการออกแบบการใช้งาน ความปลอดภัยและความง่ายในการใช้งานบัญชีเป็นสิ่งสำคัญแล้ว ด้านเสถียรภาพในการใช้งานก็เป็นอีกหนึ่งสิ่งที่สำคัญ เนื่องจากบัญชีจำเป็นต้องถูกใช้งานอย่างต่อเนื่องทุกวันที่มีการทำงาน หากระบบบัญชีไม่มีเสถียรภาพ เกิดความขัดข้องบ่อยครั้งจะทำให้ส่งผลเสียต่อการทำงานของนักบัญชีได้ จากผลการศึกษาพบว่าเสถียรภาพในการใช้งานบัญชีได้รับผลกระทบจากอายุและตำแหน่งงานของนักบัญชีที่แตกต่างกัน ซึ่งความมีเสถียรภาพนอกจากจะต้องมีระบบบัญชีที่ดีแล้ว ผู้ใช้งานยังต้องมีความรู้ ความเข้าใจและประสิทธิภาพในการใช้งานบัญชีและระบบบัญชี ทั้งนี้ผู้ที่มีตำแหน่งงานสูงย่อมมีประสบการณ์และความรู้ในการทำงานสูงด้วย ซึ่งช่วยลดการเกิดความผิดพลาดจากตัวบุคคลที่เกิดได้ง่ายกว่าความผิดพลาดจากระบบบัญชี ดังนั้นหากผู้ใช้งานบัญชีเป็นผู้ที่มีอายุ ตำแหน่งงานและประสบการณ์ที่มากย่อมส่งผลให้การทำงานของบัญชีมีประสิทธิภาพและเสถียรภาพมากขึ้นด้วย

ทั้งนี้งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบัญชีกับนักบัญชี ในปัจจุบันยังไม่มีการศึกษาอย่างแพร่หลาย แต่ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับเรื่องนักบัญชียุคดิจิทัล ของมหาวิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ (2561) ที่กล่าวถึงนักบัญชีในปัจจุบันว่า นักบัญชีจะต้องหันมาใช้เทคโนโลยีที่ชาญฉลาดเพื่อพัฒนาวิธีการทำงานแบบเดิม ด้วยระบบซอฟต์แวร์อัจฉริยะ, ระบบ Cloud Computing และการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งจะช่วยเพิ่มความร่วมมือ และสร้างความผูกพันกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงชุมชนอื่น ๆ ในวงกว้าง ซึ่งบัญชีก็เป็นหนึ่งในเทคโนโลยีที่กำลังจะเข้ามามีบทบาทในภาคธุรกิจ นอกจากนี้ ในสหรัฐอเมริกา คนในองค์กรให้การยอมรับนักบัญชีมากขึ้น เพราะสามารถช่วยพัฒนาระบบไอทีขององค์กร ซึ่งการทำงานร่วมกับระหว่างแผนกบัญชีและไอทีขององค์กรจะช่วยให้ระบบบัญชีมีประสิทธิภาพและเสถียรภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ความพร้อมของการใช้บัญชีของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการการศึกษาที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีเท่านั้น ซึ่งยังมีนักบัญชีที่ปฏิบัติงานอยู่หลายหน่วยงาน เช่น บริษัทเอกชน หรือภาครัฐบาล จึงอาจให้ผลการศึกษาที่แตกต่างกันออกไป

2. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามเพียงอย่างเดียว อาจไม่ได้ข้อมูลเชิงลึก หรือแนวคิดของนักบัญชี ซึ่งการสัมภาษณ์อาจทำให้เก็บข้อมูลได้รอบด้านมากยิ่งขึ้น

ข้อจำกัดในงานวิจัยและงานวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการศึกษาผลกระทบของปัจจัยอื่น ๆ ในการเตรียมความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานของนักบัญชี

2. ควรมีการเปรียบเทียบผลกระทบแต่ละปัจจัยที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานของนักบัญชี

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิจัยในครั้งนี้เพื่อศึกษาความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ส่งผลการวิจัยในครั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้หรือปรับปรุงและพัฒนา การให้บริการและการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชี และทำให้ทราบถึงความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ณิชชุลย์ ตรรากิฑูรศักดิ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของงานวิจัย รวมทั้งสละเวลาให้คำปรึกษาแนะนำ และแสดงความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ และชี้แนะทางการวิจัย รวมถึงการปรับปรุงงานวิจัยและนำเสนองานวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ที่กรุณาสละเวลาเอื้อเฟื้อข้อมูลและให้ความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ที่มีส่วนช่วยให้การจัดทำวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา มงคลนิพัทธ์ และ นิตยา มณีนาถ. (2559). *คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์สำหรับ*

อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ในประเทศไทย (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก

<http://repository.rmutr.ac.th/bitstream/handle/123456789/400/Fulltext.pdf?sequence=1>

[2017, December 25].

ชนิฐา นิลรัตนานนท์ (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไทยเพื่อ*

รองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. รายงานวิจัย. มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์.

คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี, (2550).

มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (International Education Standards for Professional Accountants : IES). ฉบับที่ 3.

เฉลิมขวัญ ครุฑบุญยงค์. (2561). *คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์สำหรับอุตสาหกรรมญี่ปุ่น*

ในประเทศไทย. รายงานวิจัย,สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น.

ธีรชัย อรุณเรืองศิริเลิศ. (2561). *Creating Shared Value ก้าวใหม่ในการดำเนินธุรกิจที่ยั่งยืนและ*

สร้างสรรค์คุณค่าเพิ่มร่วมกันให้สังคม. วารสารวิชาชีพบัญชี. 8(21), 96-103.

ธีรชัย อรุณเรืองศิริเลิศ. (2561). *มองปัญญาประดิษฐ์ให้เป็นโอกาส. จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชี.*

นฤนาถ ศราภยวานิช (2561). *คุณภาพงบการเงินของวิสาหกิจ ในขนาดกลางและขนาดย่อม*

ประเทศไทย. วารสาร BEC Journal.

นฤมล สุมรรคา. (2554). *ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคม*

เศรษฐกิจอาเซียน: กรณีศึกษาสถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

पालวี เชาว์พานิช และอนุชา พุฒิกุลสาคร .(2555). *คุณลักษณะผู้ทาบัญชีที่พึงประสงค์ของ*

ผู้ประกอบการธุรกิจ ในเขตอำเภอเมืองกาฬสินธุ์. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

วิทยาเขต กาฬสินธุ์; จังหวัดกาฬสินธุ์

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2561). *การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.*

พัฒนาธุรกิจการค้า, กรม. (2561). *ประกาศกรมทะเบียนการค้าเรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2543*. สืบค้นจาก https://www.dbd.go.th/more_news.php?cid=1053 สืบค้น ณ วันที่ 1 เมษายน 2562).

มะลิวัลย์ ฉุนหอม. (2561). *ระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI)*. สืบค้นจาก <https://sites.google.com/site/pattyloveloveit53/ngan-ni-xngreiyng/artificial-intelligence-ai>

สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2559). Thailand 4.0: สร้างความเข้มแข็งจากภายในเชื่อมโยงเศรษฐกิจไทยสู่โลก *eco-challenge magazine*, 11(3), 5-9.

สุวิทย์ เมษินทรีย์. อังใน Borworn, (2560). *ประเทศไทย 4.0 อะไรทำไม และอย่างไร*. สืบค้นจาก : <http://www.drborworn.com/articleDetail.asp?id=16223> {2561, 25 มกราคม}.

อรพิม ประสงค์. (2562) *ความรู้เบื้องต้นและประวัติของปัญญาประดิษฐ์*. สืบค้นจาก <https://seven02.s3.amazonaws.com/2S58/1529283558.b2240f7ca5574bfd419ef062752e05ff.pdf> สืบค้น ณ วันที่ 13 เมษายน 2562.

Digital Venture. (2561). *AI ในโลกการเงินเมื่อปีที่ผ่านมาก้าวต่อไปของ AI ในอนาคตอันใกล้*. สืบค้นจาก <http://www.dv.co.th/blog-en/ai-in-banking/> สืบค้น ณ วันที่ 13 เมษายน 2562.

IFAC. (2557). *มาตรฐานการศึกษาาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 2 การพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก – ความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค (ฉบับปรับปรุง)*. สืบค้นจาก : <http://www.fap.or.th> {2561, 2 มกราคม}

The ICAEW IT Faculty. อังใน ธีรชัย อรุณเรืองศิริเลิศ, (2017). *มองปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ให้เป็น..โอกาส*. Newsletter, 2.